

Η Επιδημιολογία του Σακχαρώδους Διαβήτη στη Νότια Ελλάδα

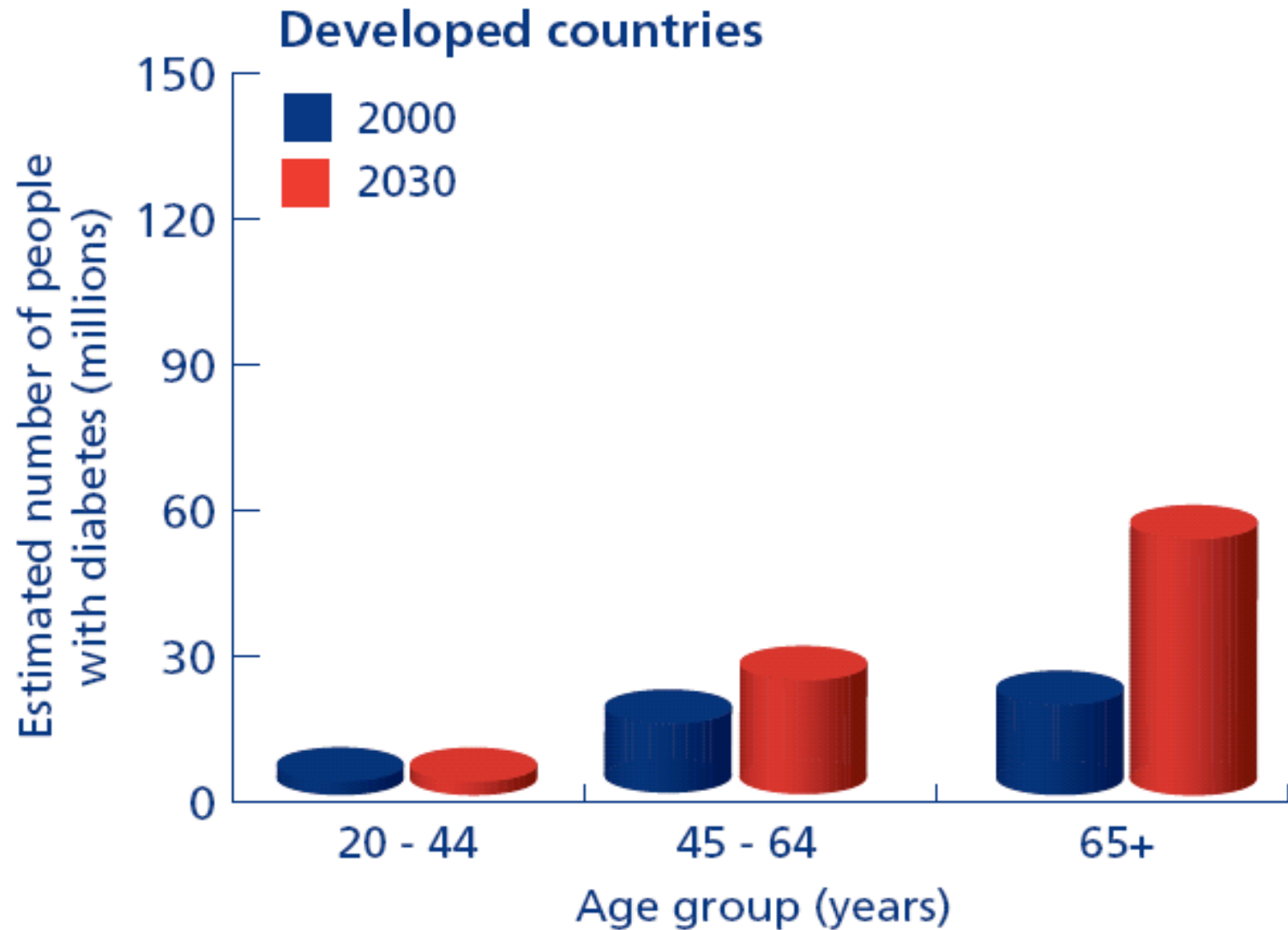


*παρουσίαση των
κυριωτέρων ελληνικών
επιδημιολογικών δεδομένων*

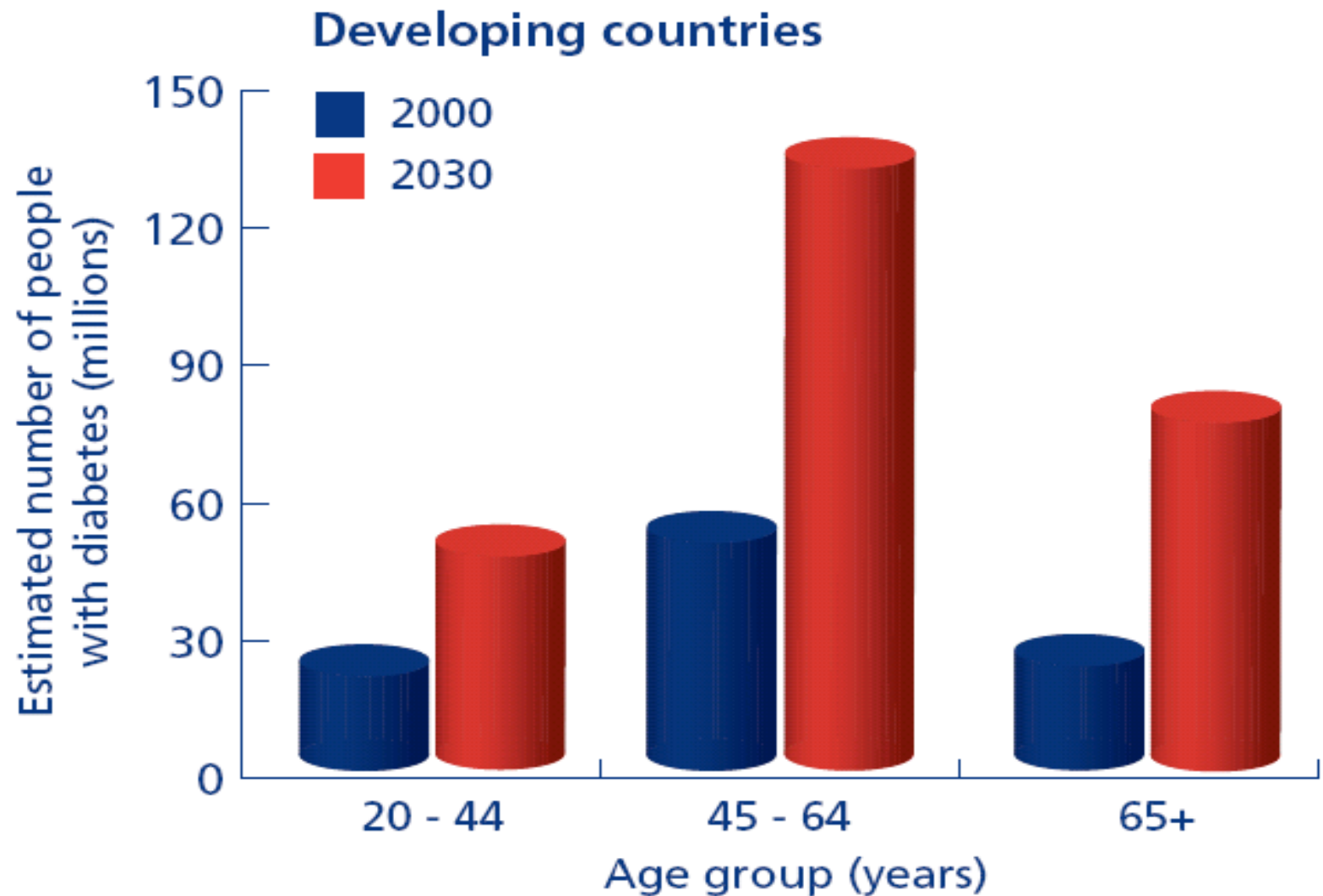
Νικόλαος Κατσιλάμπρος, Ομότιμος Καθηγητής Παθολογίας

σε συνεργασία με την ιατρό Χρυσή Χ. Κολιάκη

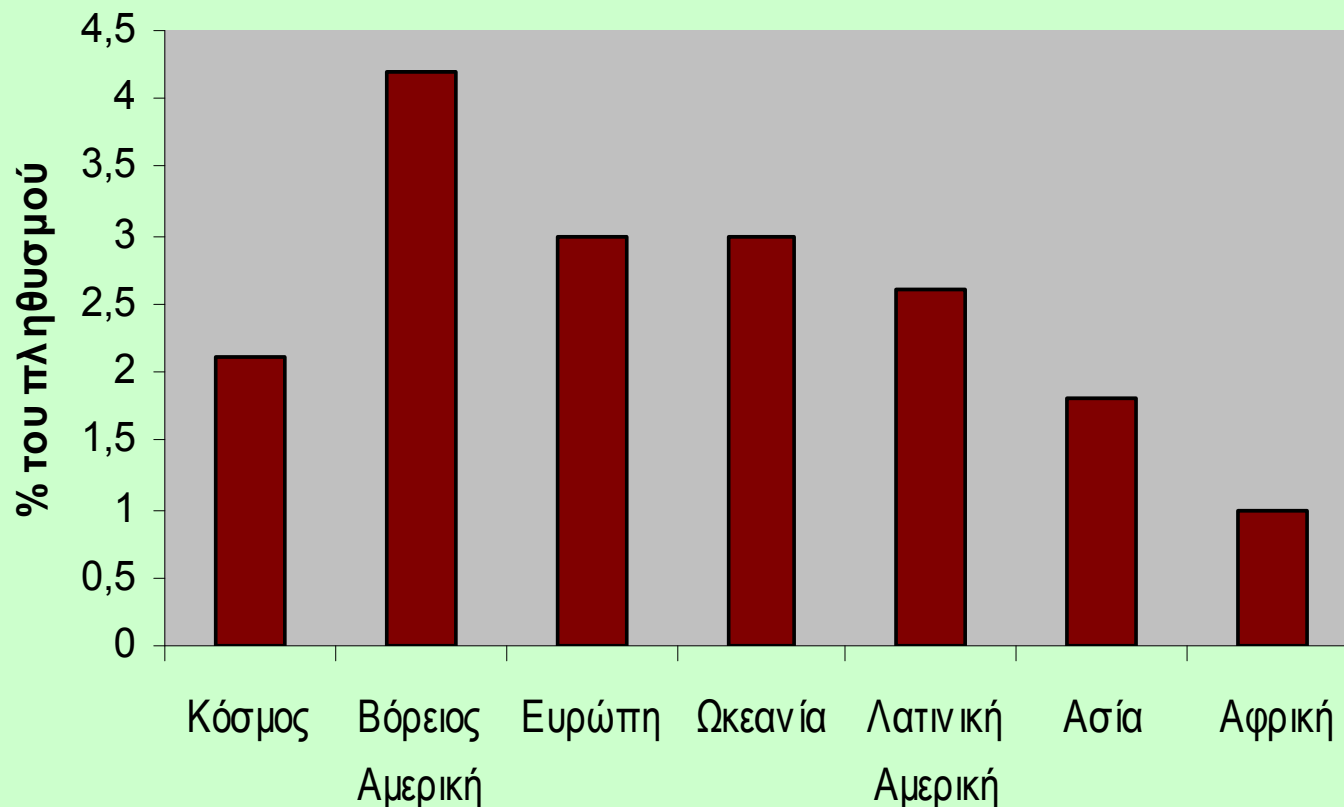
Αναμενόμενη αύξηση του ΣΔ τύπου 2 στον αναπτυγμένο κόσμο

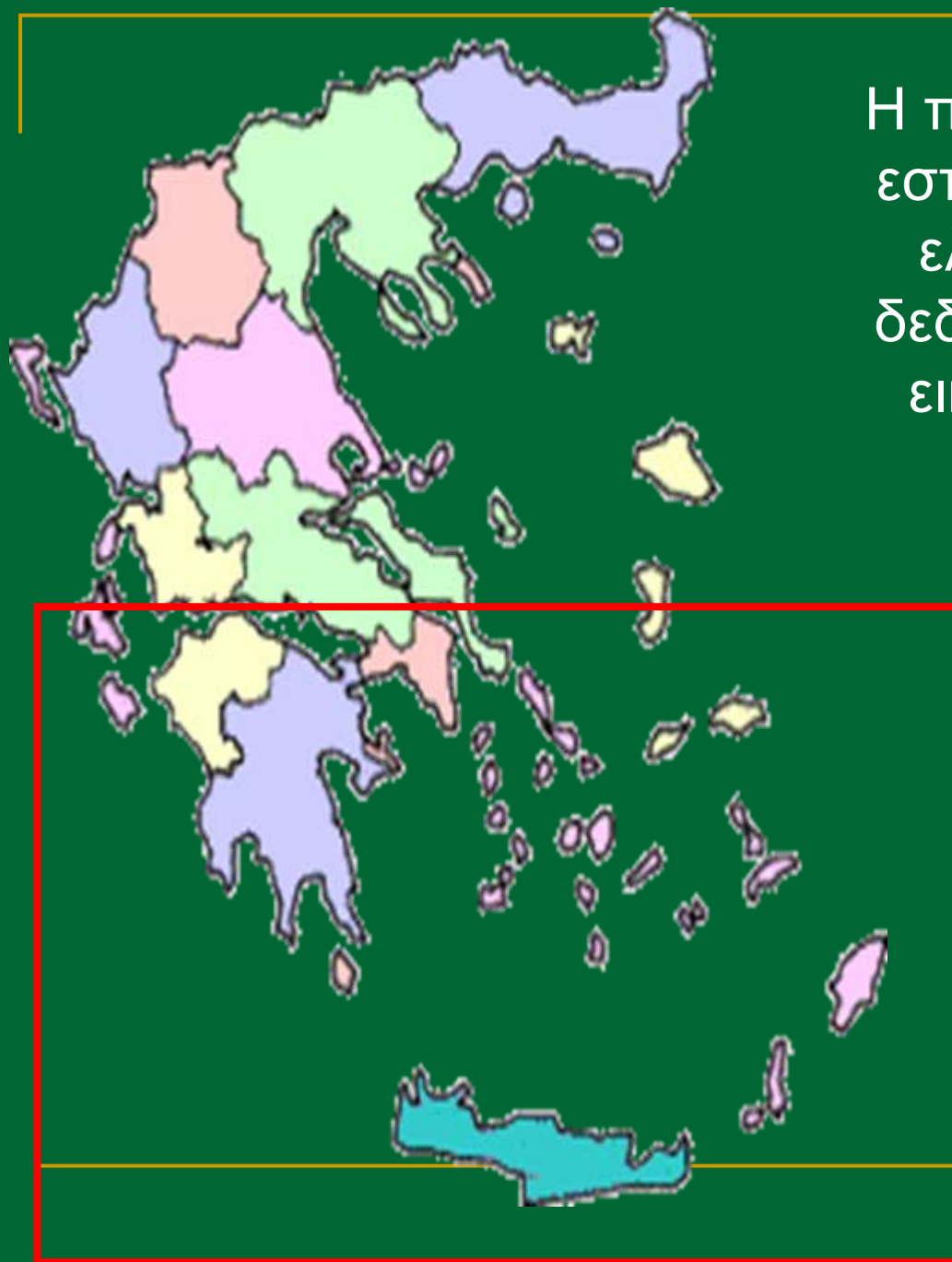


Αναμενόμενη αύξηση του ΣΔ τύπου 2 στον αναπτυσσόμενο κόσμο

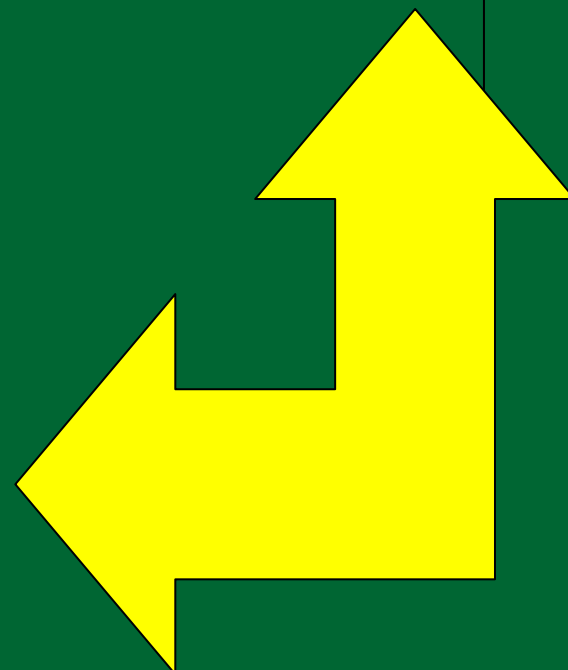


Εκτίμηση επιπολασμού ΣΔ τύπου 2 παγκοσμίως (1997)





Η παρούσα ανασκόπηση θα
εστιάσει στα σημαντικότερα
ελληνικά επιδημιολογικά
δεδομένα που αφορούν την
εικονιζόμενη γεωγραφική
περιοχή



Νότιος Ελλάδα . . .

Περιεχόμενο παρουσίασης

Πιο συγκεκριμένα, θα γίνει αναλυτική αναφορά στις κάτωθι περιοχές της νοτίου Ελλάδας:

➤ Αττική

- Αιγάλεω (Κατσιλάμπρος και συν, 1974 και 1990, αστικός πληθυσμός)
- Athens Study (Διαμαντόπουλος και συν, 1986, αστικός πληθυσμός, 2066 άτομα 18-75 ετών)
- ΑΤΤΙCΑ study (Πίτσαβος, Παναγιωτάκος και συν, 2001-2002, ευρύτερη περιοχή Αττικής, 78% αστικός πληθυσμός, 22% αγροτικός πληθυσμός)

➤ Σαλαμίνα

(Παππάς και συν, 2002 και 2006, κατά βάση αστικός πληθυσμός, σύγκριση με τον αγροτικό πληθυσμό της Νεμέας)

➤ Αργολίδα

(Μελιδώνης και συν, 2005, αγροτικός πληθυσμός σε τρία χωριά της Αργολίδας)

➤ Αρκαδία

(Καραμάνος, Χριστακόπουλος και συν, 1975-1985, διαχρονική παρακολούθηση των διαβητικών σε Αρκαδία, Ευρυτανία και Λάρισα)

➤ Κρήτη

(Φιορέτος, Λιονής και συν, 1992, Κέντρο Υγείας Σπηλίου Ρεθύμνης)

Η παρουσίαση θα ολοκληρωθεί με:

-
- επιδημιολογικά δεδομένα από μελέτες σχετικά με τον διαβήτη σε παιδιά και εφήβους
 - με την παρουσίαση του πανευρωπαϊκού προγράμματος πρόληψης του ΣΔ2 **DE-PLAN** στο οποίο συμμετέχει ενεργά και η Ελλάδα (έναρξη Μάιος 2006, 16 χώρες, 24 διαβητολογικά κέντρα, 20.000 άτομα που κινδυνεύουν να αναπτύξουν διαβήτη ηλικίας 35-70 ετών)

Σημείωση:

Η επικείμενη παρουσίαση των ελληνικών επιδημιολογικών μελετών που αφορούν τη Νότια Ελλάδα ακολουθεί χρονολογική σειρά . . .

Προκαταρκτικά αποτελέσματα εκ της άνιχνεύσεως
διαβήτη εις προάστειον τῶν Ἀθηνῶν

Ν. ΚΑΤΣΙΛΑΜΠΡΟΣ, Ι. ΣΤΕΡΓΙΩΤΗΣ, Ν. ΜΟΙΡΑΣ, Η. ΜΠΕΖΟΣ, Γ. Κ. ΔΑΓΚΟΣ

Ἀνάτυπον ἐκ τῶν Ἀρχείων Ἱατρικῶν Ἑταιρειῶν
Τόμος 1ος, Τεύχος 2ον, 1975

ΑΘΗΝΑΙ 1975

ΑΙΓΑΛΕΩ

1974

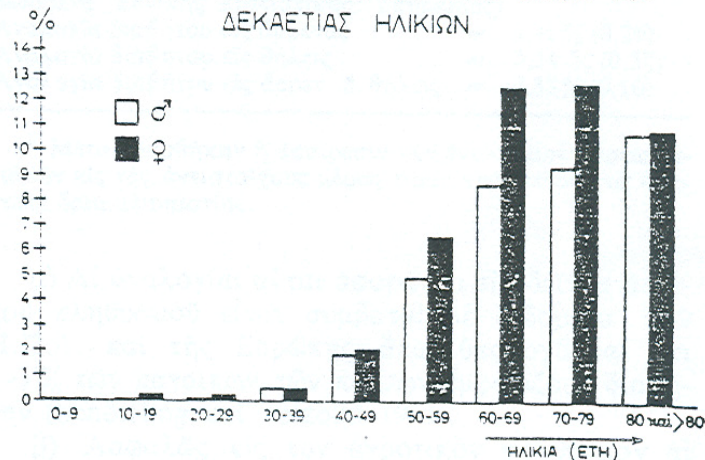
Πρόκειται για την πρώτη μεγάλη επιδημιολογική μελέτη σακχαρώδους διαβήτη που πραγματοποιήθηκε το 1974 στον αστικό πληθυσμό του δήμου Αιγάλεω Αττικής. Διερευνήθηκε ο επιπολασμός του ΣΔ σε 21.410 άτομα συνολικά:

10.237 άνδρες και 11.173 γυναίκες

επιπολασμός ΣΔ = 1,89% (♂)

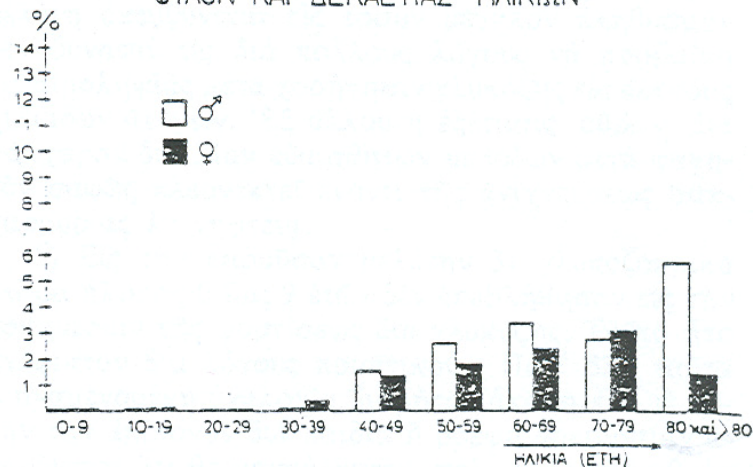
2,82% (♀)

ΑΝΑΛΟΓΙΑΙ (%) ΓΝΩΣΤΟΥ ΔΙΑΒΗΤΟΥ ΚΑΤΑ ΦΥΛΟΝ ΚΑΙ ΔΕΚΑΕΤΙΑΣ ΗΛΙΚΙΩΝ



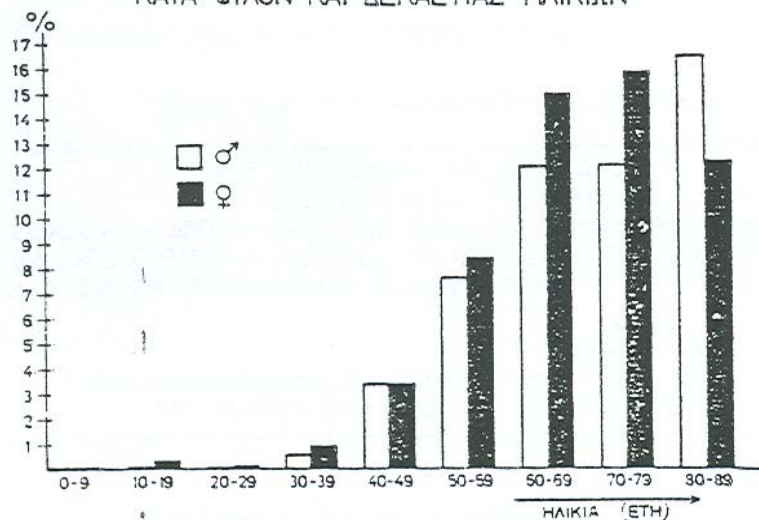
Εικών 1.

ΑΝΑΛΟΓΙΑΙ (%) *ΝΕΟΑΝΑΚΑΛΥΦΘΕΝΤΟΣ ΔΙΑΒΗΤΟΥ ΚΑΤΑ ΦΥΛΟΝ ΚΑΙ ΔΕΚΑΕΤΙΑΣ ΗΛΙΚΙΩΝ



Εικών 2.

ΑΝΑΛΟΓΙΑΙ (%) ΓΝΩΣΤΟΥ ΚΑΙ *ΝΕΟΑΝΑΚΑΛΥΦΘΕΝΤΟΣ* ΔΙΑΒΗΤΟΥ ΚΑΤΑ ΦΥΛΟΝ ΚΑΙ ΔΕΚΑΕΤΙΑΣ ΗΛΙΚΙΩΝ

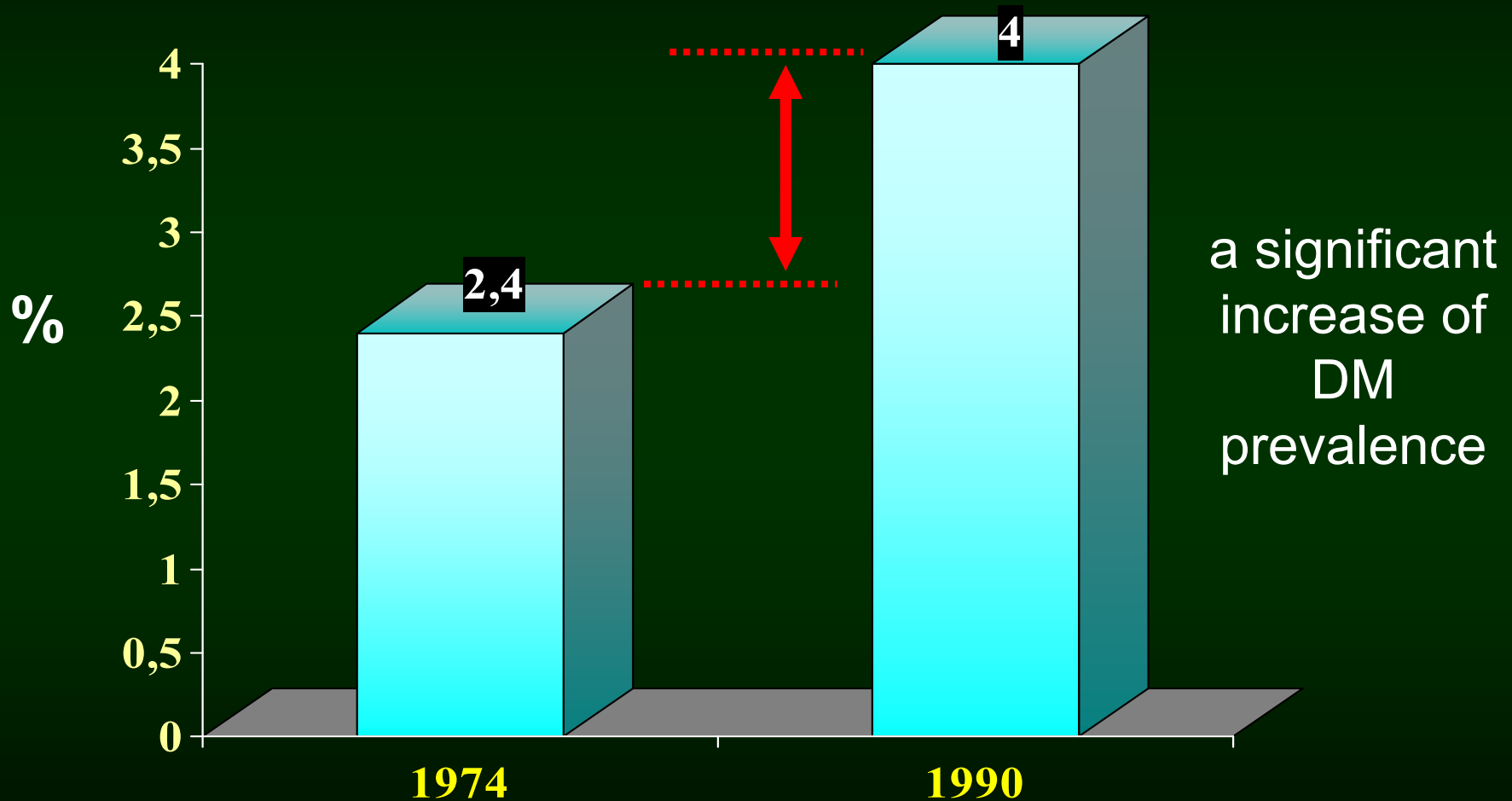


Εικών 3.

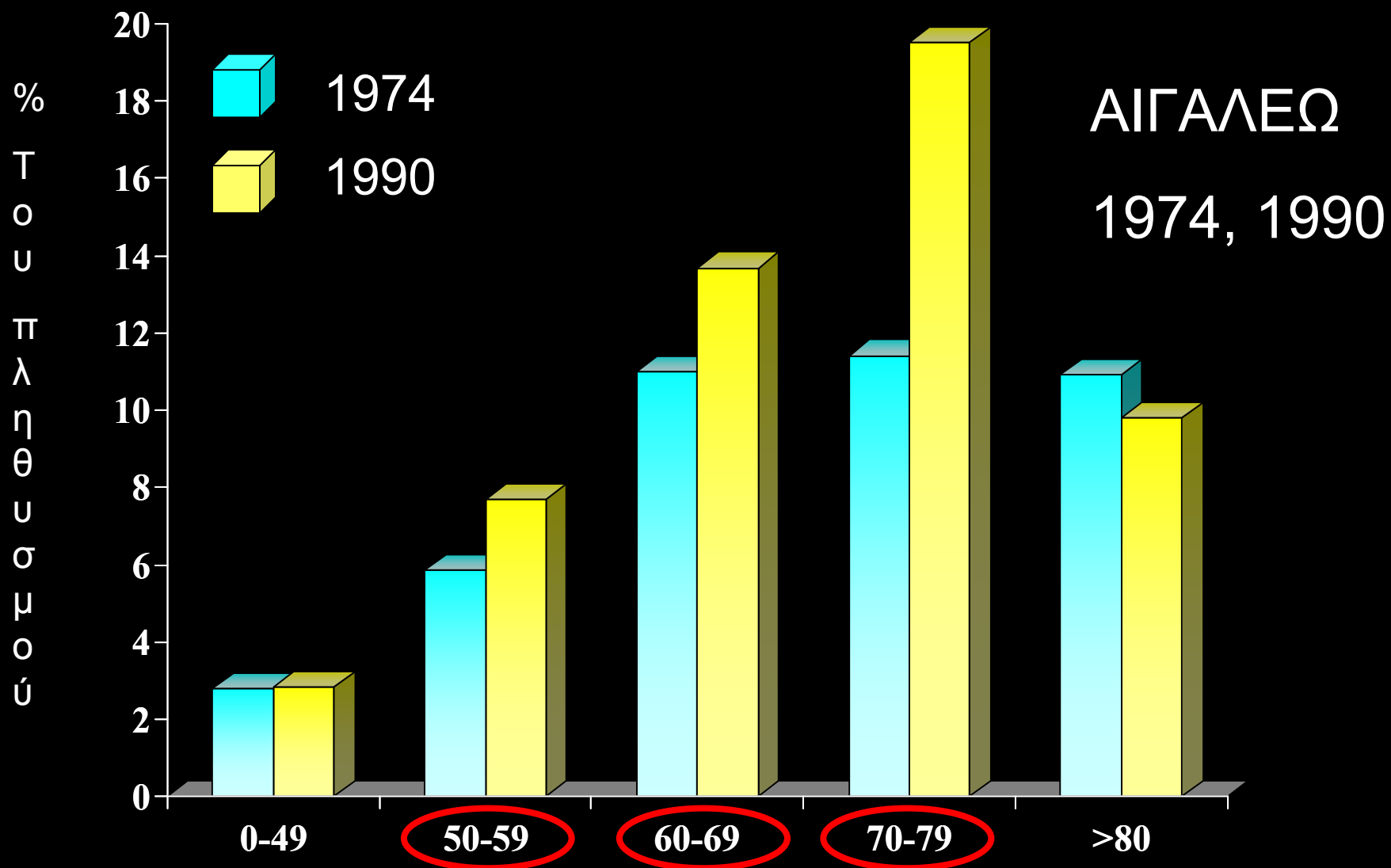
Αποτελέσματα της
επιδημιολογικής
μελέτης του Αιγάλεω το
1974

Κατσιλάμπρος και συν

Η μελέτη του Αιγάλεω επαναλήφθηκε στην ίδια περιοχή και με την ίδια ακριβώς μεθοδολογία το 1990 σε 12.836 άτομα και ανέδειξε μια σημαντική αύξηση του επιπολασμού του ΣΔ στα 17 χρόνια που μεσολάβησαν



Η αύξηση του επιπολασμού ήταν στατιστικά σημαντική στις ηλικιακές ομάδες 50-59, 60-69 και 70-79



Katsilambros N et al. Diabet Med 1993 Jan-Feb;10(1):87-90

<i>males</i>				
age group (years)	number of persons studied	number of glycosurics	number of glycosurics submitted to OGTT	number of newly discovered diabetics
10-19	1,949	27	21	0 (0)*
20-29	1,243	17	9	0 (0)
30-39	1,403	39	22	1 (4.54)
40-49	1,661	94	68	19 (27.94)
50-59	957	65	48	19 (44.16)
60-69	694	50	40	19 (47.50)
70-79	370	23	20	9 (45.00)
>79	83	8	5	3 (60.00)
total	8,360	323	233	70 (30.04)
<i>females</i>				
10-19	1,862	40	35	2 (5.71)
20-29	1,735	23	14	0 (0)
30-39	1,570	28	24	6 (25.00)
40-49	1,713	52	41	18 (43.90)
50-59	985	36	22	11 (50.00)
60-69	881	40	32	17 (53.12)
70-79	515	21	13	10 (31.25)
>79	137	6	3	1 (33.33)
total	9,398	246	184	65 (35.32)

* numbers in brackets denote the percent rates of abnormal OGTTs

Table 2 - Glycosuric subjects and newly discovered diabetics among the whole population.

Prevalence of Diabetes among glycosuric individuals in an urban area of Greece (AIGALEO study)

Acta Diabetologica Latina Vol XIV, September-December 1977

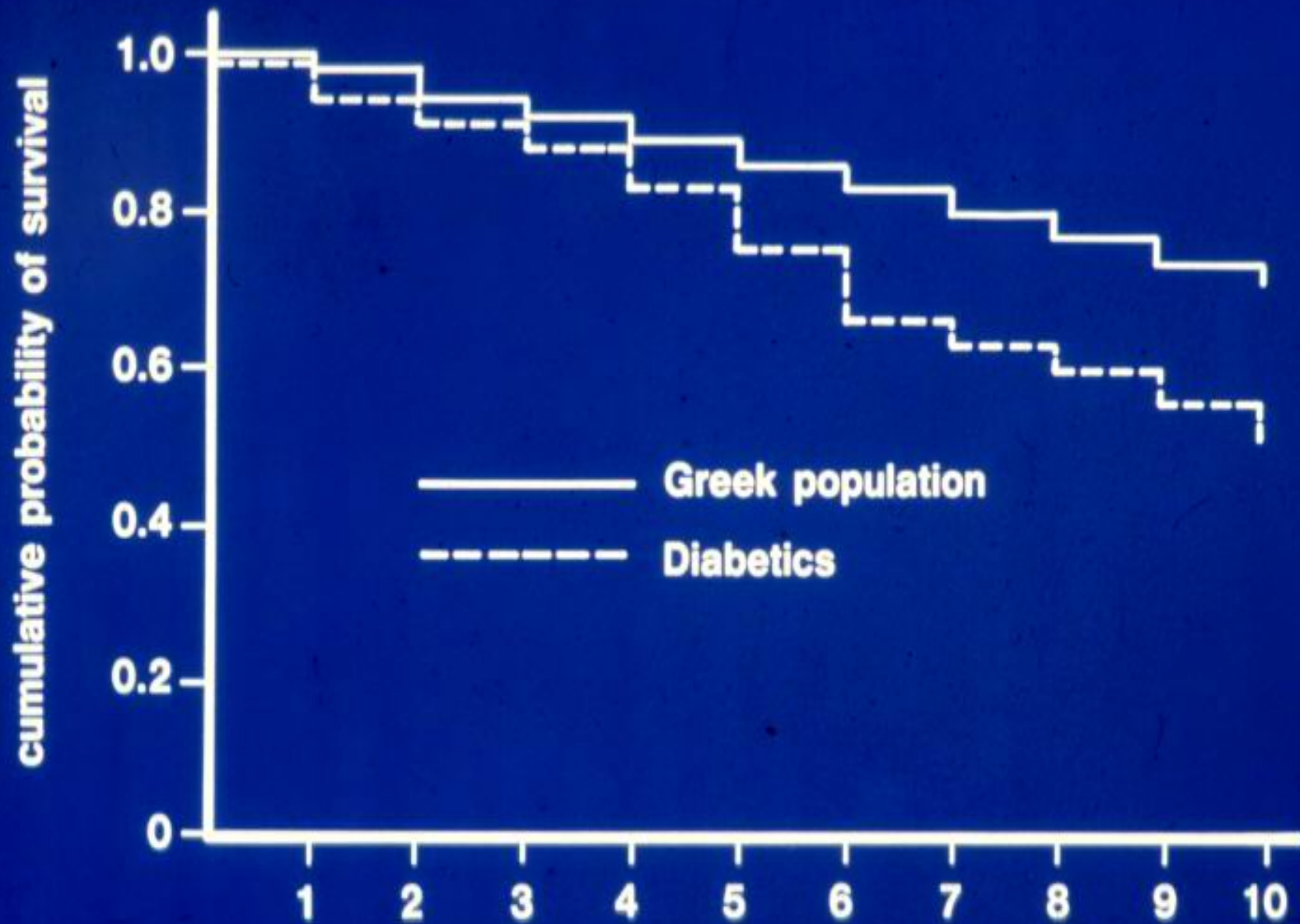
- Από τα 21.410 άτομα της μελέτης, τα 569 είχαν μεταγευματική γλυκοζουρία. Από αυτά, τα 417 άτομα υποβλήθηκαν σε OGTT και ανακαλύφθηκαν 135 νέες περιπτώσεις διαβήτη
- οι νεοδιαγνωσθέντες διαβητικοί ήταν συχνότερα παχύσαρκοι
- η μη διαβητική γλυκοζουρία ήταν 2,7% στους άνδρες και 1,6% στις γυναίκες

Arterial blood pressure and ECG ischaemic changes in diabetics (a population study)

N. Katsilambros, G. Perdikaris, A. Pefanis, A. Hatzakis, G. Papazachos and D. Papadoyannis

Κύρια συμπεράσματα:

- ✓ Η διάρκεια του ΣΔ και ο βαθμός γλυκαιμικής ρύθμισης δεν φαίνεται να επηρεάζουν τα επίπεδα της αρτηριακής πίεσης
 - ✓ Η αναδεικνυόμενη σχέση μεταξύ της αρτηριακής πίεσης και των αντιδιαβητικών φαρμάκων αποτελεί ενδιαφέρον εύρημα που χρήζει ερμηνείας
 - ✓ Η ισχαιμία του μυοκαρδίου παρατηρείται συχνότερα στους διαβητικούς εκείνους με διαλείπουσα χωλότητα ή υψηλή συστολική αρτηριακή πίεση
-



Total and cause-specific mortality in a population based cohort of diabetics in Greece

Diabete & Metabolisme Paris 1991

N. Katsilambros, A. Hatzakis, G. Perdikaris, A. Pefanis, G. Touloumi

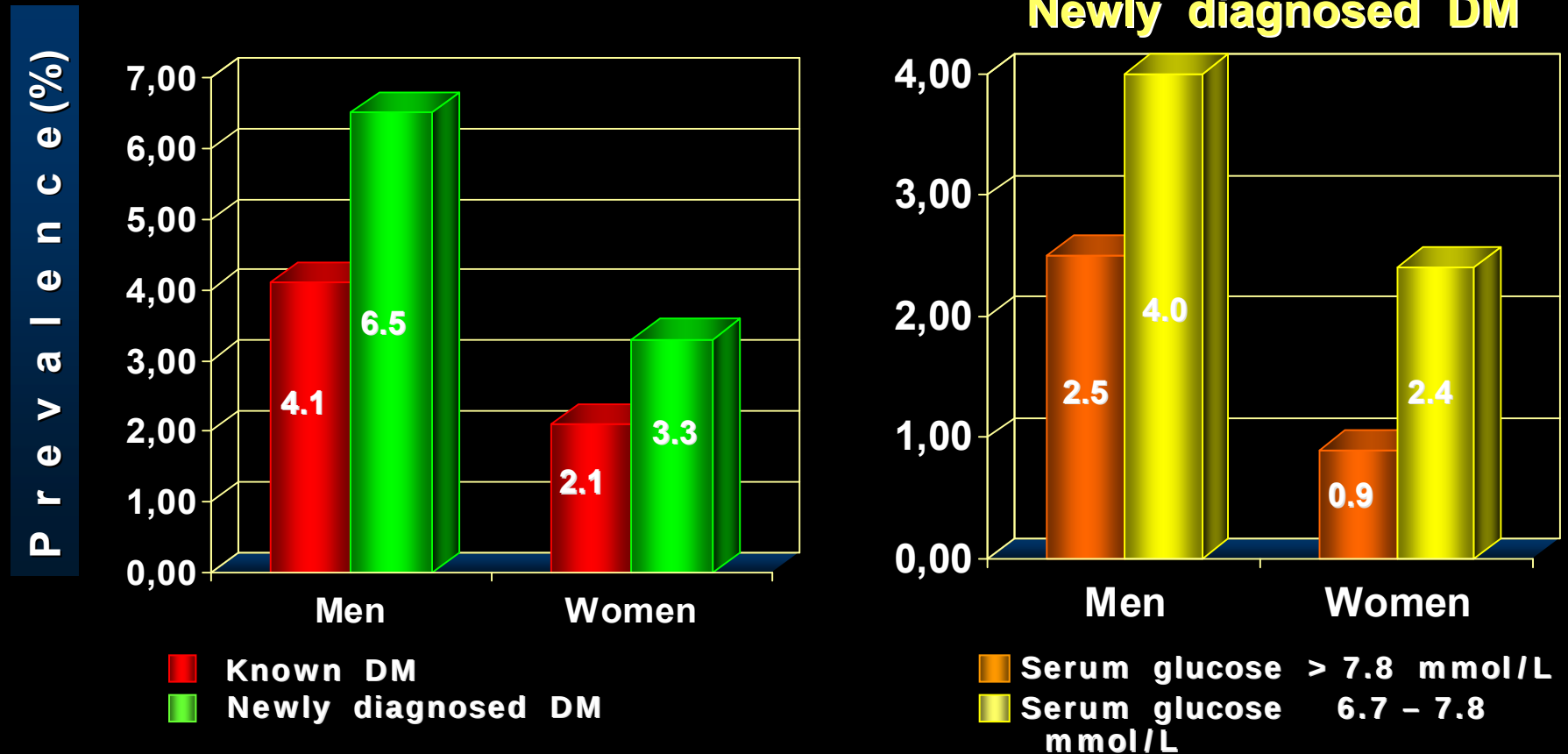
	Διαβητικά άτομα		Μη διαβητικά άτομα	
	Άνδρες	Γυναίκες	Άνδρες	Γυναίκες
Καρδιαγγειακά νοσήματα	63,3	76,0	44,3	51,7
Νεοπλασίες	12,7	9,1	23,9	14,2
Άλλες αιτίες	24,1	14,9	31,8	34,1

Κύριες αιτίες θανάτου ανά φύλο σε άτομα με και χωρίς ΣΔ (σε % ποσοστά)

The prevalence of diabetes mellitus

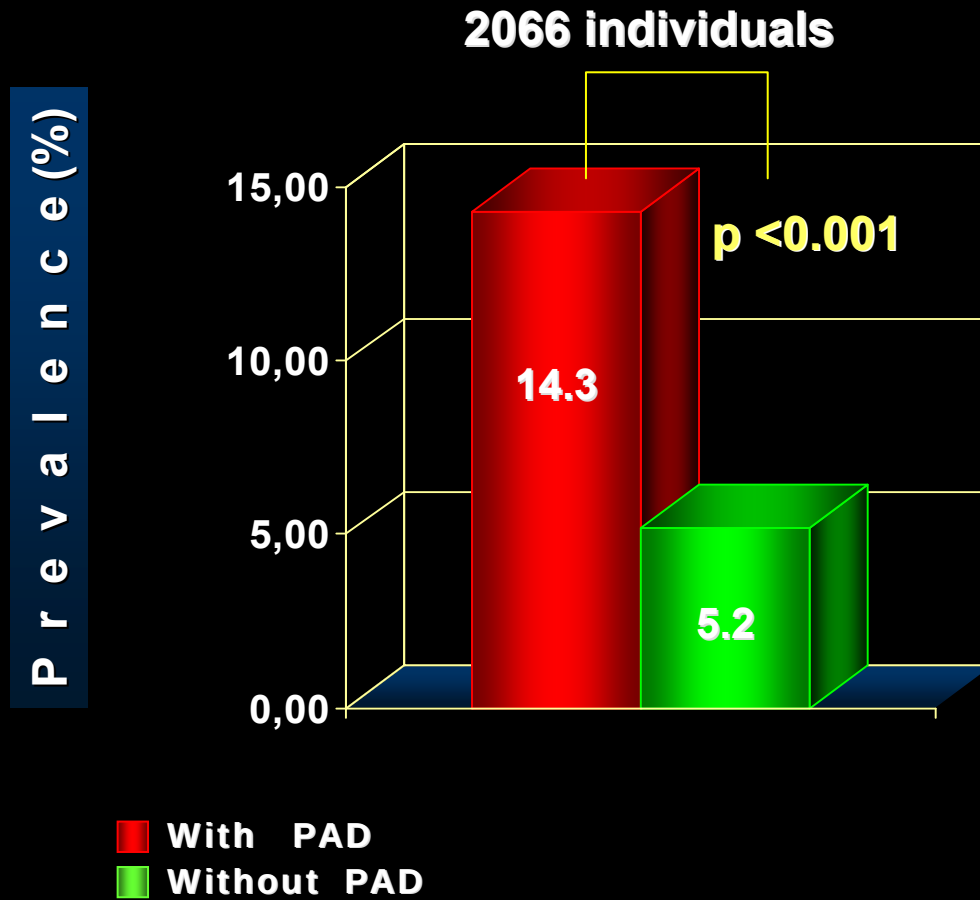
The Athens Study

A representative sample of 2066 individuals, aged 18 - 75 years



The prevalence of diabetes mellitus in subjects with peripheral artery disease (PAD)

The Athens Study



Special Issue
Vol. 9, Supplement 1, 1987

Medicographia

REVUE D'INFORMATION MEDICALE ET DE COMMUNICATION INTERNATIONALE

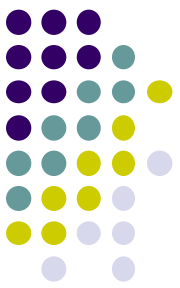


Mediterranean Group for the Study of Diabetes
1st Meeting

22-24 June 1986, Rome, Italy



INSTITUT DE RECHERCHES INTERNATIONALES SERVIER



Τη δεκαετία 1975-1985, το Διαβητολογικό Κέντρο της Β΄ Παθολογικής Κλινικής του Ιπποκρατείου Νοσοκομείου Αθηνών (Καραμάνος, Χριστακόπουλος και συν) διενήργησαν σειρά επιδημιολογικών μελετών για σακχαρώδη διαβήτη σε 3 αγροτικές περιοχές της Ελλάδας:

την Αρκαδία, την Ευρυτανία και τη Λάρισα

Συμπεράσματα . . .

- Δεν παρατηρήθηκε διαφορά στον επιπολασμό του ΣΔ στις 3 αγροτικές περιοχές που μελετήθηκαν
- Ο επιπολασμός ΣΔ μεταξύ των γλυκοζουρικών ατόμων που υποβλήθηκαν σε σακχαραιμική καμπύλη ήταν 1,67% στο συνολικό πληθυσμό που μελετήθηκε
- Ο επιπολασμός ΣΔ στο σύνολο του ελληνικού αγροτικού πληθυσμού ήταν παρόμοιος με τον επιπολασμό στη Λάρισα, ο οποίος ήταν 1,42%
- Στη Λάρισα, ο επιπολασμός του διαβήτη με βάση τη σακχαραιμική καμπύλη ήταν 2,57% και ο επιπολασμός της διαταραχής ανοχής στη γλυκόζη (προδιαβήτης, IGT) ήταν 2,41%

Dietary habits in Greece and their possible influence on metabolic control in diabetes

Karamanos B, Medicographia, 1987

Table 6. Comparison of the prevalence of ECG abnormalities between Crete and Thessaly in non diabetics and diabetics.

	ECG abnormalities	
	non diabetics	diabetics
Crete	2.3%	17.4%
Thessaly	9.2%	32.6%

Table 7. Comparison of daily calorie, CHO, protein and fat intake between the rural populations of Crete and Thessaly.

	calories per day	CHO g/day	protein g/day	fat g/day
Crete	2,664	245.0	66.0	157.5
Thessaly	2,520	199.5	73.5	158.5

Table 8. Comparison of total fat and animal fat consumption between the rural populations of Crete and Thessaly.

	fat g/day	animal g/day	fat % of total
Crete	157.5	35.4	22.5%
Thessaly	158.5	49.0	30.9%

Οι κάτοικοι της Κρήτης καταναλώνουν περισσότερες θερμίδες την ημέρα από τους κατοίκους της Θεσσαλίας. Οι παραπάνω αυτές θερμίδες προέρχονται όμως από υδατάνθρακες και όχι από λίπος ή πρωτεΐνη.

Επίσης οι Κρήτες καταναλώνουν λιγότερα ζωικά λίπη από τους Θεσσαλείς. Το διατροφικό αυτό πρότυπο είναι άκρως προστατευτικό.

Παράγοντες κινδύνου για τη μείωση της επιβίωσης σε τύπου 2 διαβητικούς – Διαχρονική δεκαετής παρακολούθηση

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Οι παράγοντες που επιδρούν αρνητικά στην επιβίωση των διαβητικών τύπου 2 για την επόμενη δεκαετία είναι

- ☐ η υψηλή αρτηριακή πίεση
- ☐ η υψηλή γλυκόζη νηστείας
- ☐ η ύπαρξη ΗΚΓ αλλοιώσεων
- ☐ η ύπαρξη λευκωματουρίας και
- ☐ η ύπαρξη νευροπάθειας

Εκτίμηση επιπολασμού σακχαρώδη διαβήτη και αρτηριακής υπέρτασης
σε ένα γεωγραφικά καθορισμένο πληθυσμό
Ιατρική 1995, 68(1):53-58

Α. Κούτης, Χ. Λιονής, Ν. Αντωνάκης, Σ. Σασαρώλης, Γ. Φραντζεσκάκης, Μ. Φιορέτος

- ❖ ο επιπολασμός της υπέρτασης συνολικά βρέθηκε 17,7 %
- ❖ ο επιπολασμός της υπέρτασης ήταν υψηλότερος στις γυναίκες σε σύγκριση με τους άνδρες σε όλες τις ηλικιακές ομάδες
- ❖ ο επιπολασμός του ΣΔ συνολικά βρέθηκε 4,2 %
- ❖ ο επιπολασμός του ΣΔ ήταν υψηλότερος στις γυναίκες σε σύγκριση με τους άνδρες στις ηλικιακές ομάδες 45-64 και >65 ετών
- ❖ το υψηλό ποσοστό συνύπαρξης ΣΔ και αρτηριακής υπέρτασης σε αυτό τον <<κλειστό>> και γεωγραφικά καθορισμένο πληθυσμό έρχεται να επισημάνει την κοινή αιτιοπαθογένεια στα πλαίσια του Μεταβολικού Συνδρόμου

The Epidemiology of Type 2 DM in Greek adults: the ATTICA study

Diabetic Medicine UK, 2005

Panagiotakos et al

- ✓ διερευνήθηκε ο επιπολασμός του ΣΔ στον ενήλικο πληθυσμό της Αττικής σε σχέση με τις διαιτητικές συνήθειες και τη σωματική δραστηριότητα
 - ✓ Μάιος 2001-Δεκέμβριος 2002 (1,5 χρόνος)
 - ✓ 1514 άνδρες και 1528 γυναίκες
 - ✓ εκτίμηση βαθμού υιοθέτησης Μεσογειακής Διατροφής (diet score) και εβδομαδιαίας κατανάλωσης ενέργειας
 - ✓ ο επιπολασμός του ΣΔ ήταν **7,6%** στους άνδρες και **5%** στις γυναίκες
 - ✓ το 24% των ανδρών και το 30% των γυναικών ΔΕΝ το, ε γνώριζαν πως ήταν διαβητικοί
 - ✓ κάθε αύξηση του diet score κατά 10 μονάδες συνεπαγόταν ελάττωση κατά 21% του κινδύνου για ΣΔ
-

Increased prevalence of diabetes mellitus in a rural Greek population

Rural Remote Health 2006 Jan-Mar;6(1):534

Melidonis AM et al

- μελετήθηκαν οι κάτοικοι των χωριών Άγιος Δημήτριος, Αδάμι και Μετόχι της Αργολίδας
- 880 άτομα ηλικίας 1-99 ετών
- ο επιπολασμός του ΣΔ ήταν 7,8%, οι γνωστοί διαβητικοί αποτελούσαν το 5,3% του πληθυσμού και οι αδιάγνωστοι το 2,5%
- η ηλικία, η υπέρταση, η παχυσαρκία, το θετικό οικογενειακό ιστορικό για διαβήτη και τα υψηλά τριγλυκερίδια σχετίζονταν σημαντικά με τον επιπολασμό του ΣΔ

Αργολίδα
Πελοπόννησος



Παππάς και συν, επιπολασμός ΣΔ στους ενήλικες του Δήμου Σαλαμίνας,
Οκτώβριος 2002 και Οκτώβριος 2006



Ο πληθυσμός της μελέτης . . .

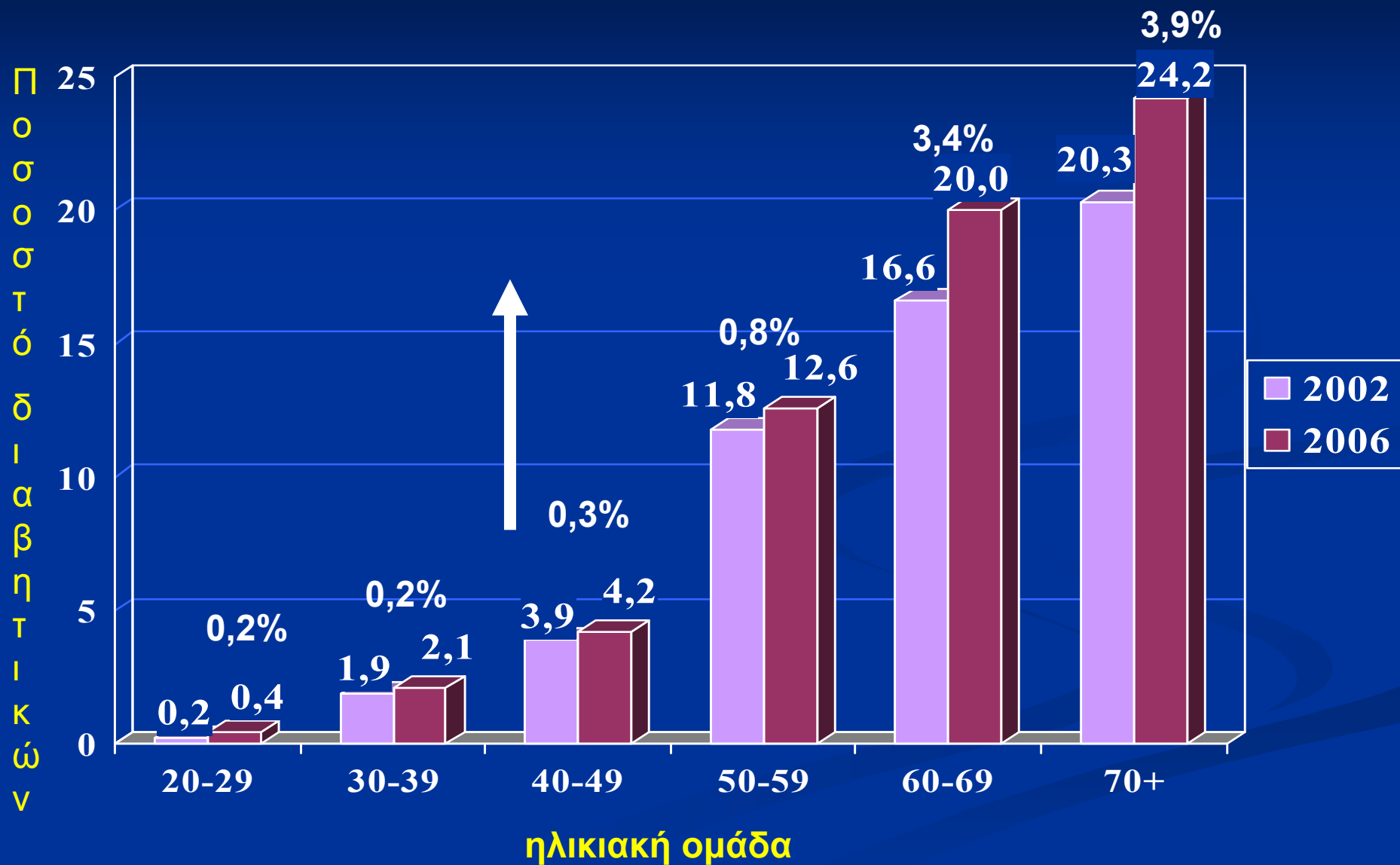
- ✓ Μελετήθηκαν 2805 άτομα (1375 άνδρες και 1430 γυναίκες)
- ✓ Μέση Ηλικία= 49.2 ± 17.3 (εύρος ηλικίας 20-94 ετών)
- ✓ Τα άτομα αποτελούσαν τυχαίο και αντιπροσωπευτικό δείγμα μεταξύ των εκλογέων του δήμου Σαλαμίνας στις πρόσφατες δημοτικές εκλογές
- ✓ Η συλλογή των πληροφοριών έγινε μέσω ερωτηματολογίου
- ✓ Καταγράφηκαν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά των ατόμων, το ύψος, το βάρος, στοιχεία που αφορούσαν τις καπνιστικές συνήθειες καθώς επίσης το ιστορικό διαγνωσμένου ΣΔ και αρτηριακής υπέρτασης

Παππάς και συν, 2002 και 2006, Σαλαμίνα

Συμπέρασμα . . .

Ο επιπολασμός του γνωστού ΣΔ στη Σαλαμίνα βρέθηκε να είναι σχετικά υψηλός **[8.7%]**, το οποίο είναι ενδεικτικό της σημαντικής αύξησης των διαβητικών στον Ελληνικό πληθυσμό την τελευταία δεκαετία. Αυτή η αύξηση φαίνεται να οφείλεται κυρίως στην αυξημένη επίπτωση της παχυσαρκίας.

Αύξηση της συχνότητας του ΣΔ ανά ηλικιακή ομάδα

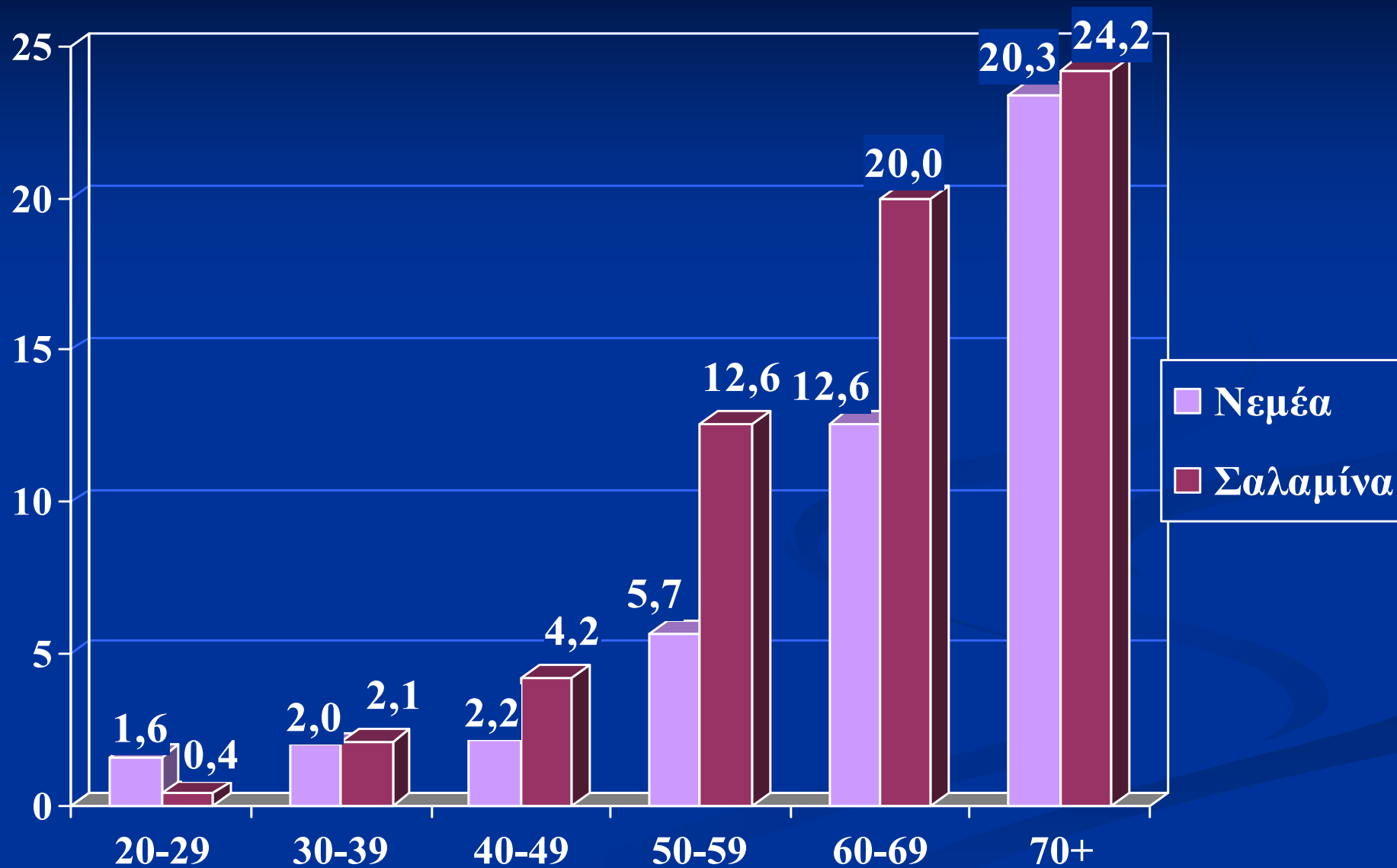


ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΟΣ ΕΠΙΠΟΛΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΣΤΟΝ ΕΝΗΛΙΚΟ ΑΣΤΙΚΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟ: ΜΕΛΕΤΗ ΣΑΛΑΜΙΝΑΣ 2002-2006

Παράγοντας	2002 (N=2805)	2006 (N=3478)
Σακχαρώδης Διαβήτης	8.2%	9.5%
Αρτηριακή Υπέρταση	19.0%	24.0%
Υπερχοληστερολαιμία (>240)	16.8%	21.0%
Παχυσαρκία	18.0%	21.2%
Κάπνισμα	37.7%*	40.1%**
Έμφραγμα Μυοκαρδίου	3.6%	4.2%

* ≥5 τσιγάρα/ημέρα, ** ≥1 τσιγάρα/ημέρα

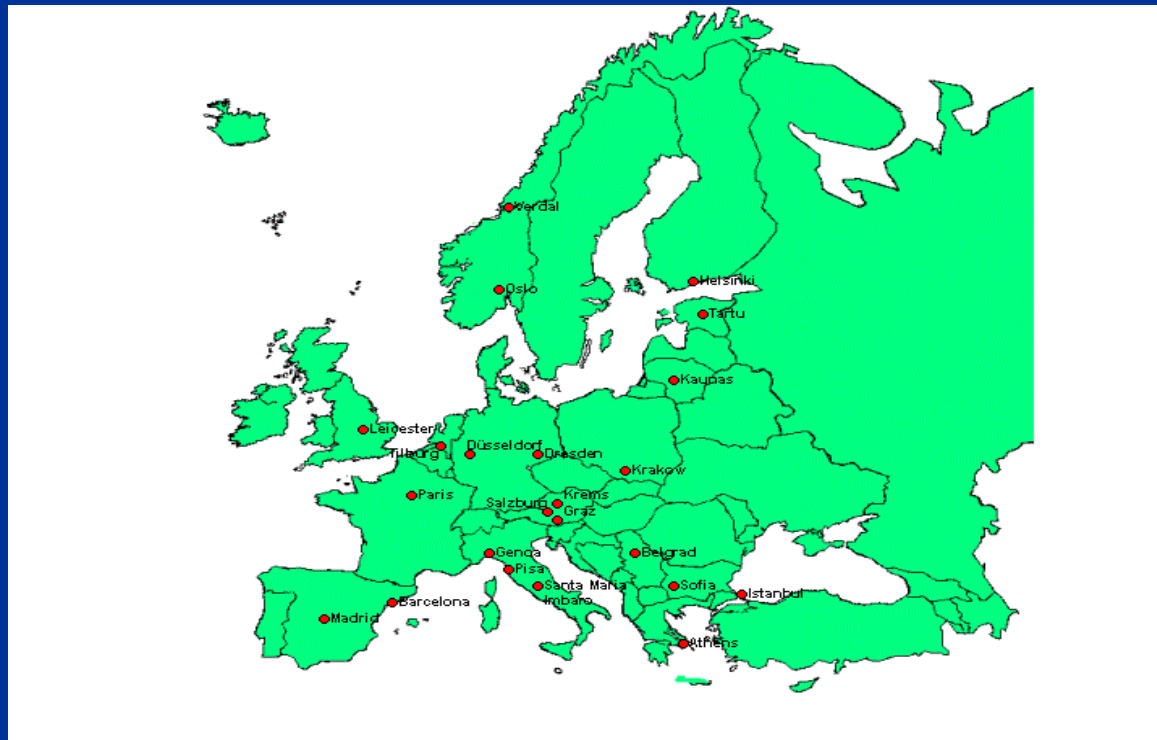
Διαφορές ανά ηλικιακή ομάδα μεταξύ αστικού (Σαλαμίνα) και αγροτικού (Νεμέα) πληθυσμού ως προς τον επιπολασμό ΣΔ



ΕΠΙΠΟΛΑΣΜΟΣ ΣΑΚΧΑΡΩΔΗ ΔΙΑΒΗΤΗ ΣΕ ΔΕΙΓΜΑ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΥΤΕΡΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΑΘΗΝΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΟΥ ΔΙΑΒΗΤΗ ΤΥΠΟΥ 2 DE-PLAN

Σκοπός της μελέτης . . .

- Η εκτίμηση της συχνότητας του αγνοούμενου ΣΔ2 στον πληθυσμό της ευρύτερης περιοχής Αθηνών (ηλικίες 30-80 ετών), στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής μελέτης πρόληψης του ΣΔ2 [DEPLAN]



Ερωτηματολόγιο FINDRISK:

Αξιολογεί τον κίνδυνο εμφάνισης διαβήτη τύπου 2

Παχυσαρκία (Δείκτης Μάζας Σώματος)	<25=0, 25-30=1, >30=3
Κοιλιακή παχυσαρκία (Περιφέρεια μέσης)	A: <94=0, 94-102=3, >102=4 Γ: <80=0, 80-88=3, >88=4
Ηλικία	<45=0, 45-54=2, 55-64=3, >64=4
Σωματική δραστηριότητα	Ναι=0, Όχι=2
Καθημερινή κατανάλωση φρούτων και λαχανικών	Ναι=0, Όχι=1
Λήψη αντιυπερτασικών φαρμάκων	Ναι=2, Όχι=0
Ανεύρεση υψηλής τιμής γλυκόζης αίματος στο παρελθόν	Ναι=5, Όχι=0
Οικογενειακό ιστορικό διαβήτη	A´βαθμού=5, B´βαθμού=3, Όχι=0

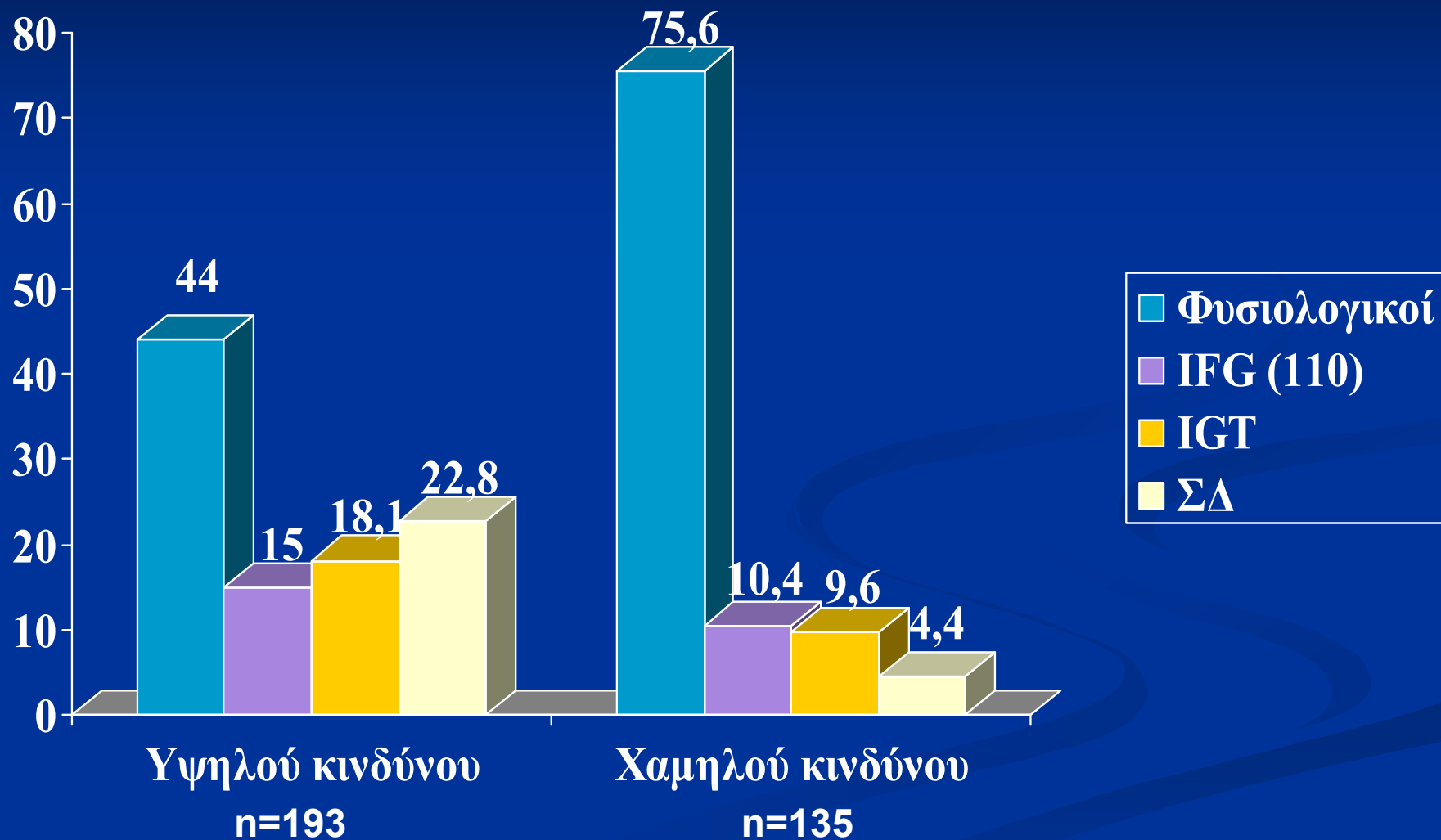
Score ≥ 15 κατατάσσει ένα άτομο στην ομάδα υψηλού κινδύνου

Υλικό και Μέθοδοι

- Απευθυνθήκαμε σε Δήμους και Κοινότητες της Αττικής καθώς και σε μεγάλες επιχειρήσεις
- Η πιθανότητα εμφάνισης ΣΔ2 εκτιμήθηκε αρχικά με βάση το ειδικό, προαξιολογηθέν ερωτηματολόγιο FINDRISK επί 2280 ατόμων χωρίς ιστορικό ΣΔ, ηλικίας 30-80 ετών του γενικού πληθυσμού της Αττικής που το συμπλήρωσαν
- Εν συνεχεία διενεργήθηκε δοκιμασία ανοχής γλυκόζης (oGTT) με λήψη 75 γραμμαρίων γλυκόζης από το στόμα στα άτομα υψηλού κινδύνου για την εμφάνιση ΣΔ2 καθώς και σε ορισμένα άτομα μη υψηλού κινδύνου (για πιστοποίηση του ερωτηματολογίου στον Ελληνικό πληθυσμό)
- Το πρόγραμμα συνεχίζεται

DE-PLAN: Diabetes in Europe, Prevention with Lifestyle, Physical Activity and Nutritional Intervention

Επιπολασμός αγνοούμενου ΣΔ και διαταραχής γλυκόζης



ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Σε σχετικά αντιπροσωπευτικό δείγμα του πληθυσμού μεταξύ 30-80 ετών της ευρύτερης περιοχής Αθηνών:

- Ο επιπολασμός του αγνοούμενου ΣΔ2 είναι 7,9%.
- Ο επιπολασμός της IFG είναι 11,3%.
- Ο επιπολασμός της IGT είναι 11,3%.

DE-PLAN Study . . .

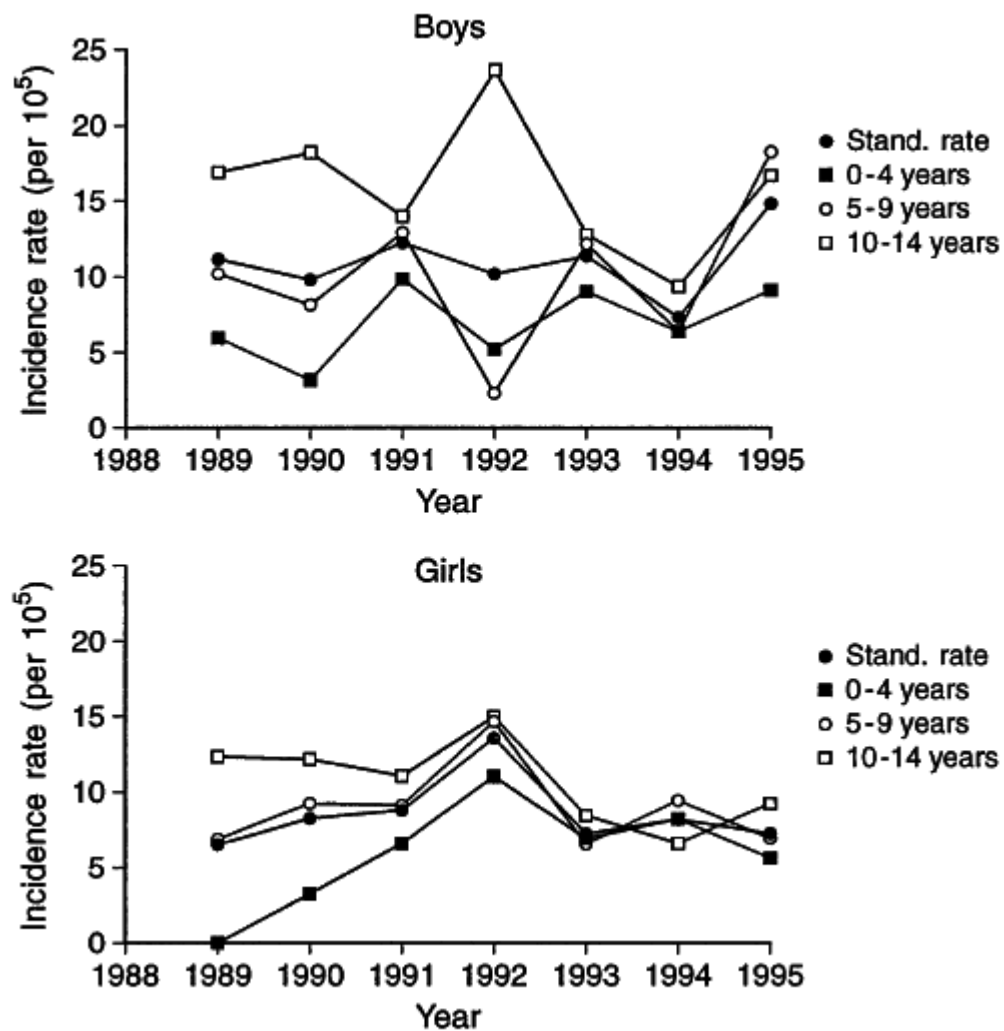


Fig.1. Trends in incidence rates

ARTICLES

National data on the epidemiology of IDDM in Greece. Cases diagnosed in 1992. Hellenic Epidemiology Study Group

C Dacou-Voutetakis, K Karavanaki and H Tsoka-Gennatas

First Pediatric Department, Athens University, Greece.

OBJECTIVE--To detect the incidence, geographic distribution, and seasonal variation of insulin-dependent diabetes mellitus (IDDM) in all of Greece. **RESEARCH DESIGN AND METHODS**--One hundred and thirty-seven children (75 boys and 62 girls) up to 14.9 years of age were diagnosed with IDDM in Greece in 1992. **RESULTS**--The age-adjusted incidence of IDDM in Greece in 1992 was 6.25/100,000 population (boys: 6.17/100,000; girls: 6.28/100,000). There was a significant pubertal peak. The incidence of IDDM was significantly higher in metropolitan (10.0/100,000) than in rural (4.21/100,000), semirural (7.48/100,000), or urban areas (5.36/100,000) of Athens.

There was a marginal difference between rural and semirural areas. No significant seasonal variation in the incidence of IDDM was observed. **CONCLUSIONS**--We conclude that the incidence of IDDM in Greece is among the five lowest in Europe. An impressive clustering of cases was observed in the Athens metropolitan area compared with the rural and semirural areas, an observation that possibly underlines the importance of environmental factors (stressful situations, infections, dietary habits, and others) in the expression of IDDM.

This Article

- ▶ [Alert me when this article is cited](#)
- ▶ [Alert me if a correction is posted](#)

Services

- ▶ [Email this article to a friend](#)
- ▶ [Similar articles in this journal](#)
- ▶ [Similar articles in PubMed](#)
- ▶ [Alert me to new issues of the journal](#)
- ▶ [Download to citation manager](#)
- ▶ [Request Permissions](#)

Citing Articles

- ▶ [Citing Articles via HighWire](#)
- ▶ [Citing Articles via Google Scholar](#)

Google Scholar

- ▶ [Articles by Dacou-Voutetakis, C.](#)
- ▶ [Articles by Tsoka-Gennatas, H.](#)
- ▶ [Search for Related Content](#)

PubMed

- ▶ [PubMed Citation](#)
- ▶ [Articles by Dacou-Voutetakis, C.](#)
- ▶ [Articles by Tsoka-Gennatas, H.](#)

Social Bookmarking



[What's this?](#)

Σχέσις επαγγέλματος και συχνότητας διαβήτη εις 3.520 άρρενας ηλικίας 40-79 ετών

Ν. Κατσιλάμπρος και συνεργάτες

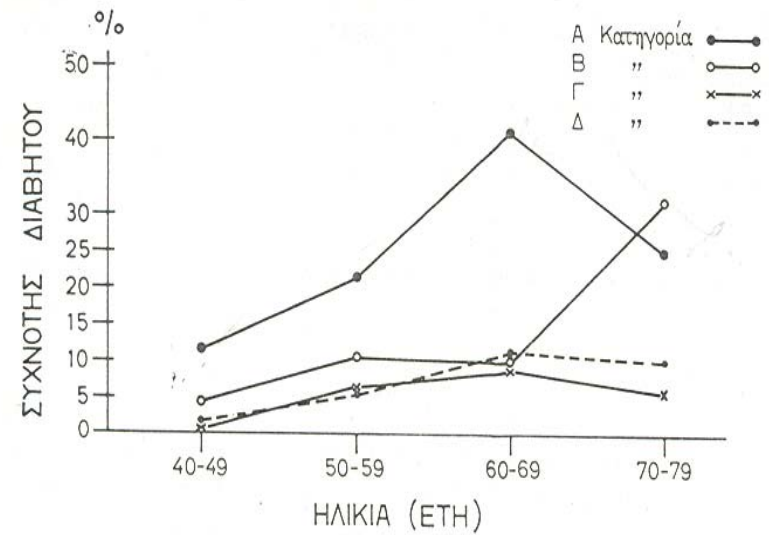
Πρακτικά του 2^{ου} Πανελληνίου Ιατρικού Συνεδρίου 1976

- ✓ ανάλυση της σχέσης του επαγγέλματος (καθιστικού ή χειρωνακτικού) με την ύπαρξη διαβήτη σε ένα υποσύνολο του ευρύτερου πληθυσμού της επιδημιολογικής μελέτης ΑΙΓΑΛΕΩ Αττικής
- ✓ 4 επαγγελματικές κατηγορίες
- ✓ συσχέτιση επαγγέλματος-διαβήτη στις ηλικιακές ομάδες 40-49, 50-59, 60-69 και 70-79 (5^η, 6^η, 7^η και 8^η δεκαετία)
- ✓ τάση για μεγαλύτερη συχνότητα διαβήτη στις επαγγελματικές ομάδες με περιορισμένη σωματική δραστηριότητα (ιδιαίτερα στην 8^η δεκαετία)

ΠΙΝΑΞ V. % συχνότης διαβήτου κατά επαγγελματικήν κατηγορίαν καὶ καθ' ὁμάδας ἡλικιῶν

Δεκαετία	40-49	50-59	60-69	70-79
A	12,50	22,22	42,85	25,00
B	3,98	10,11	10,86	34,37
Γ	2,01	7,06	9,52	6,89
Δ	3,07	6,55	12,28	10,56

Επάγγελμα και Διαβήτης



A: ανώτεροι υπάλληλοι, δικαστικοί, εκπαιδευτικοί κλπ

B: έμποροι, επιχειρηματίες, δημόσιοι υπάλληλοι κλπ

Γ: ειδικευμένοι τεχνίτες

Δ: ανειδίκευτοι εργάτες, αγρότες κλπ

Οικογενειακών αναμνηστικών διαβήτου επί διαβητικών και μη διαβητικών ατόμων

Στοιχεία εκ της επιδημιολογικής μελέτης επί διαβήτου εις Αιγάλεω Αττικής

N. Κατσιλάμπρος και συνεργάτες

(Α΄ Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών)

Ιπποκράτης, Τόμος 5, Τεύχος 1, σελίδες 29-35, 1977

A: Ποσοστά θετικού οικογενειακού ιστορικού για διαβήτη στον πληθυσμό των διαβητικών ασθενών

- 19.84% στους άνδρες

- 21.33% στις γυναίκες

B: Ποσοστά θετικού οικογενειακού ιστορικού στον πληθυσμό των μη διαβητικών ατόμων με γλυκοζουρία ($B < A$ και $B > \Gamma$ αλλά η διαφορά μη στατιστικώς σημαντική)

Γ: Ποσοστά θετικού οικογενειακού ιστορικού στον πληθυσμό των αρνητικών ατόμων για γλυκοζουρία ($A \gg \Gamma$, η διαφορά είναι λίαν στατιστικώς σημαντική)

- 11.44% στους άνδρες

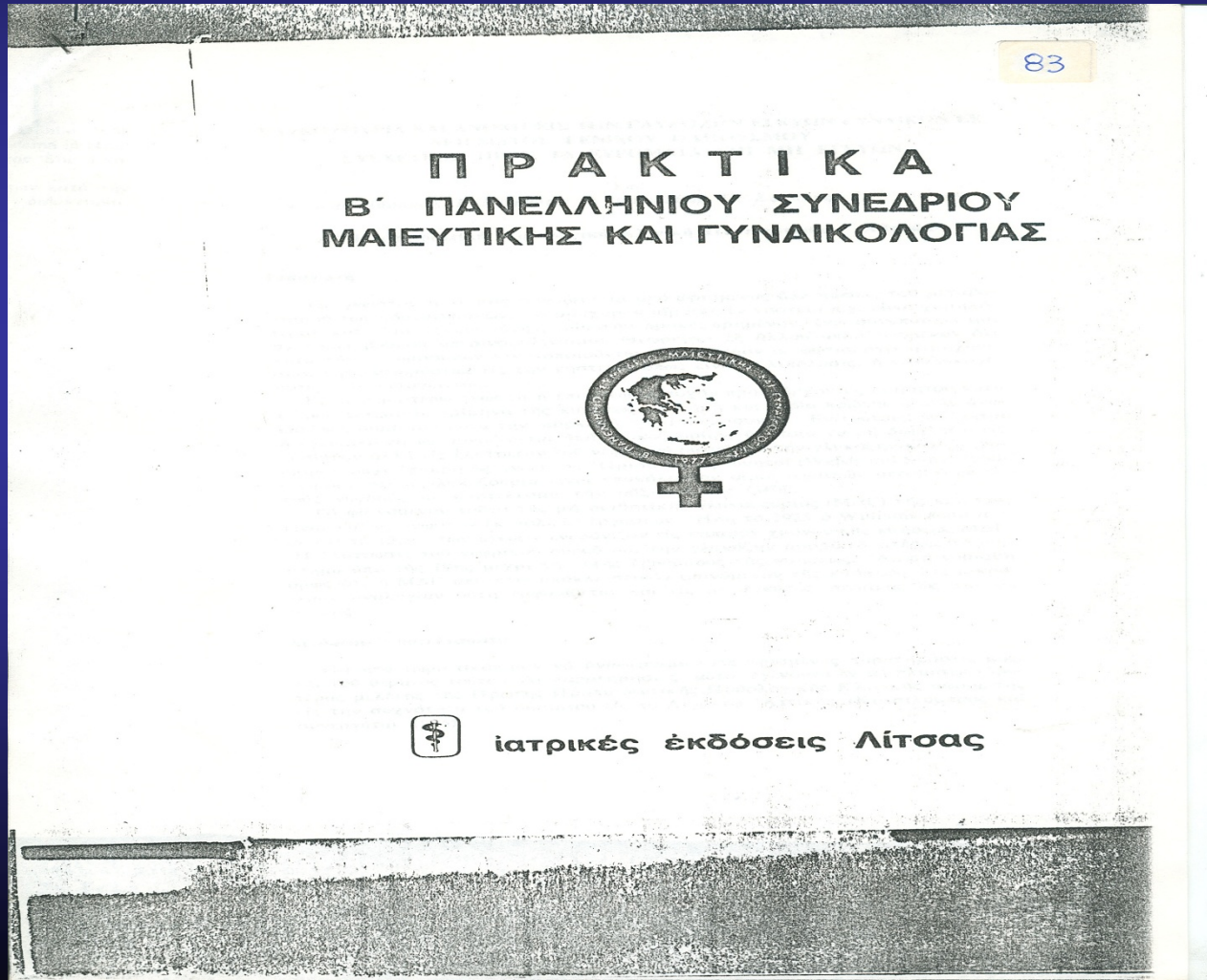
- 13.63% στις γυναίκες

A >>> B > Γ

Γλυκοζουρία και ανοχή στη γλυκόζη εγκύων γυναικών εκ δείγματος γενικού
πληθυσμού – Συσχέτιση προς τα ευρήματα επί μη εγκύων

Ν. Κατσιλάμπρος και συνεργάτες, Α΄ ΠΠΚ Πανεπιστημίου Αθηνών

Πρακτικά 2^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου Μαιευτικής-Γυναικολογίας, 1976



Μη διαβητική γλυκοζουρία επί εγκύων γυναικών (Μελέτη ΑΙΓΑΛΕΩ Αττικής)

N. Κατσιλάμπρος και συν, 1976

Σύνολο εξετασθέντων στη μελέτη ΑΙΓΑΛΕΩ, n= 21.410 άτομα

↓
152 έγκυες ♀

↓
8 με γλυκοζουρία

↓
Όλες είχαν φυσιολογικό oGTT

A: Αναλογία μη διαβητικής γλυκοζουρίας στις 152 έγκυες γυναίκες = 5.4%

B: Αναλογία μη διαβητικής γλυκοζουρίας στις 5018 μη έγκυες γυναίκες = 1.29%

A >>> B σε στατιστικά σημαντικό βαθμό

Glucose tolerance and post-glucose hypoglycaemia in 497 young Greek healthy men

N. Katsilambros et al

EDESG, Kuopio 22-23 May 1978

Most significant observations:

- low blood sugar levels (<49 mg/dl) 2 hours after glucose administration were rather frequent (10.1% of the examined persons)
- a 2-hour glucose value > 110 mg/dl was observed in only 4 persons. An OGTT with 100 g of glucose was again performed. Not a single case of subclinical diabetes could be detected

HDL cholesterol in Diabetics and Nondiabetics- Relationships to other factors

Katsilambros N et al

*16th Annual Meeting of the European Association for the Study of Diabetes
Athens 24-27 September 1980*

HDL cholesterol

Males

	Nondiabet	Diabet
--	-----------	--------

40-59 yrs

56.0

47.0

$P < 0.05$

60-79 yrs

58.2

47.6

$0.05 < P < 0.1$

Females

	Nondiabet	Diabet
--	-----------	--------

72.3

49.9

$P < 0.01$

66.1

48.9

$P < 0.01$

Glukosetoleranz und EKG Befunde bei Einwohnern mittleren Alters eines Dorfes in Kreta

Katsilambros et al

Aktuelle Endokrinologie 2 (1980) : 179

N = 417	Männer (♂)	Frauen (♀)
<u>- Alter = 40-49 Jahre alt</u>		
Glukose Intoleranz (%)	5.4	25.3
Manifester Diabetes (%)	0.0	5.7
<u>- Alter = 50-59 Jahre alt</u>		
Glukose Intoleranz (%)	15.0	38.6
Manifester Diabetes (%)	2.7	9.2

Die Korrelation zwischen EKG Befunden (Minnesota code) und Glukose Intoleranz wurde nur bei **Männern** statistisch signifikant



Θερμά Ευχαριστώ